

Plenarno zasedanje

B8-0300/2017

15.5.2017

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o begunskem taborišču Dadab
(2017/2687(RSP))

Elena Valenciano, Maria Arena
v imenu skupine S&D

**Resolucija Evropskega parlamenta o begunskem taborišču Dadab
(2017/2687(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju izjave Medvladne agencije za razvoj za vzhodno Afriko (IGAD) iz Nairobijskega dne 25. marca 2017 o trajnih rešitvah za somalijske begunce in ponovnem vključevanju oseb v postopku vračanja v Somalijo,
 - ob upoštevanju izjave Združenih narodov iz New Yorka o beguncih in migrantih z dne 19. septembra 2016,
 - ob upoštevanju skupnega sporočila tristranske ministrske komisije za prostovoljno repatriacijo somalijskih beguncev, ki živijo v Keniji, z dne 25. junija 2016,
 - ob upoštevanju sklepov z vrha EU o migracijah v Valeti 11. in 12. novembra 2015,
 - ob upoštevanju izjave z ministrske konference v okviru kartumskega procesa (pobuda za migracijsko pot EU–Afriški rog) iz Rima z dne 28. novembra 2014,
 - ob upoštevanju tristranskega sporazuma med somalijsko in kenijsko vlado ter UNHCR o prostovoljnih repatriacijah, podpisanega 10. novembra 2013,
 - ob upoštevanju nujnega skrbniškega sklada EU za Afriko,
 - ob upoštevanju globalnega dogovora Združenih narodov o delitvi odgovornosti za begunce,
 - ob upoštevanju 11. nacionalnega okvirnega programa Evropskega razvojnega sklada (ERS) za Somalijo in vzhodno Afriko;
 - ob upoštevanju sredstev EU za humanitarno pomoč za odzivanje na begunsko krizo v Keniji,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker je v regiji Afriškega roga s skoraj 250 milijoni prebivalcev in hitrim naraščanjem števila prebivalcev največ notranje razseljenih oseb in beguncev v Afriki in na svetu; ker se regija srečuje z izzivi nedovoljenih migracij, prisilne razselitve, trgovine z ljudmi, tihotapljenja ljudi, terorizma in nasilnih konfliktov;
- B. ker na izzive vplivajo številni dejavniki, ki se lahko razlikujejo glede na lokalne okoliščine, vendar običajno izvirajo iz pomanjkanja socialno-ekonomskih priložnosti, revščini, nestabilnosti in podnebnih spremembah;
- C. ker je bil begunski kompleks v Dadabu vzpostavljen leta 1991 kot začasna rešitev za tiste, ki iščejo zatočišče in bežijo pred preganjanjem, nasiljem in nestabilnostjo v vzhodni Afriki ter zlasti tiste, ki bežijo pred državljansko vojno v Somaliji; ker

kompleks trenutno sestavlja pet različnih begunskih taborišč, ki gostijo ljudi iz različnih držav in pokrivajo območje 50 kvadratnih kilometrov, pri čemer so najstarejša in tista z največ ljudmi Hagadera, Dagahaley in Ifo;

- D. ker je bilo begunsko taborišče v Dadabu namenjeno za približno 90 000 ljudi, trenutno pa je po ocenah ZN v njem približno 260 000 ljudi, od katerih jih 95 % izvira iz Somalije, 60 % pa je mlajših od 18 let; ker so v Keniji maja 2016 razpustili urad za begunske zadeve, ki je bil pristojen za evidentiranje beguncev, kar pomeni, da obstaja več deset tisoč ljudi, ki niso evidentirani, zato so te številke dejansko še večje;
- E. ker so begunci v begunskem taborišču izpostavljeni tveganju nasilja, pri čemer so ženske in otroci še posebej ranljivi;
- F. ker sta v zadnjih dveh desetletjih Somalijo zaznamovali velika nestabilnost in odsotnost državnih struktur, katerih vplive še zaostrejujejo ponavljajoče se naravne nesreče, povezane s podnebnimi spremembami; ker te težave slabijo odpornost in sposobnost najbolj ranljivih skupnosti v Somaliji, da obvladujejo te izzive, zaradi česar so postale glavni vzrok razseljevanja v Somaliji in v sosednje države;
- G. ker somalijski begunci po treh desetletjih spadajo med najbolj zaščitene na svetu, pri čemer je že tretja generacija beguncev rojena v izgnanstvu; ker je skoraj milijon Somalcev razseljenih v regiji, 1,1 milijon pa je razseljenih v sami Somaliji;
- H. ker je Somalija v zadnjih 15 letih ena izmed petih držav na svetu iz katerih prihaja največ beguncev, pri čemer je trenutno evidentiranih 1,1 milijon beguncev, od tega 80 % na območju Afriškega roga in Jemna; ker je v Keniji trenutno približno 500 000 beguncev, to število pa se še naprej povečuje zaradi vse večje negotovosti v regiji, zlasti v Južnem Sudanu;
- I. ker se celotna vzhodna Afrika spopada s hudo sušo, zaradi katere je bila v delih Južnega Sudana razglašena lakota, ki ogroža do milijon ljudi; ker je bilo za Somalijo, ki se že tretjič v 25 letih spopada z lakoto, izdano opozorilo o nevarnosti izbruha lakote, pri čemer je vlada poročala, da 6,2 milijona ljudi potrebuje nujno podporo pri preskrbi s hrano; ker je kenijski predsednik Uhuru Kenyatta sušo v državi razglasil za nacionalno katastrofo, zaradi katere se 2,7 milijona ljudi spopada s hudo lakoto; ker se predvideva, da se bo stanje v vseh treh državah verjetno še poslabšalo;
- J. ker je po podatkih Združenih narodov suša v Somaliji povzročila dodatno notranje razseljevanje in je bilo od novembra 2016 več kot 683 000 ljudi prisiljenih zapustiti svoje domove; ker je med zadnjo sušo leta 2011 umrlo približno 250 000 ljudi;
- K. ker je kenijska vlada 6. maja 2016 sporočila svojo odločitev, da je treba begunsko taborišče Dadab v najkrajšem možnem času zapreti, pri čemer je navedla varnostna vprašanja in potrebo po končanju dolgotrajnih begunskih razmer v regiji; ker je kenijska vlada 30. novembra 2016 sporočila, da bo zaprtje begunskega taborišča Dadab odložila za šest mesecev do maja 2017; ker so od vrha IGAD 25. marca 2017 zdaj vsa prizadevanja osredotočena na iskanje regionalne in trajnostne rešitve za somalijske begunce;
- L. ker mednarodna skupnost, vključno z EU, izraža razumevanje skrbi in razlogov kenijske

vlade za zaprtje begunskega taborišča, vendar tudi poudarja, da je treba vračanja v Somalijo izvajati v skladu z mednarodnimi standardi, kar pomeni, da morajo biti prostovoljna in informirana, pri čemer morajo imeti osebe v postopku vračanja dostop do nevtralnih in ustreznih informacij, da morajo biti izvedena varno in spoštljivo ter trajnostno, osebe v postopku vračanja pa morajo biti seznanjene s tem, kaj se bo zgodilo, če se ne odločijo za prostovoljno vrnitev;

- M. ker je kenijsko vrhovno sodišče 9. februarja 2017 kot odziv na peticijo dveh kenijskih organizacij za človekove pravice, tj. kenijskega nacionalnega odbora za človekove pravice in Kituo Cha Sheria, presodilo, da so odredbe kenijske vlade za zaprtje begunskega taborišča Dadab diskriminatorne in so povzročile kolektivno kaznovanje, poleg tega pa so pretirane, samovoljne in nesorazmerne;
- N. ker je razprava o zaprtju begunskega taborišča Dadab izpostavila počasno izvajanje tristranskega sporazuma, ki so ga leta 2013 podpisali UNHCR ter kenijska in somalijska vlada in katerega cilj je omogočanje prostovoljne vrnitve Somalcev na stabilna območja Somalije; to vprašanje so odkrito kritizirali kenijska vlada in drugi deležniki;
- O. ker se je, odkar je UNHCR leta 2014 začel podpirati prostovoljno vračanje somalijskih beguncev, vrnilo približno 65 000 ljudi, vendar bo cilj glede povečanja stopnje trajnega vračanja odvisen od razmer v Somaliji;
- P. ker so konec avgusta 2016 somalijske oblasti v Jubalandu ob pritoku beguncev prekinile repatriacijo v regionalno prestolnico Kismaayo; ker je po podatkih UNHCR skoraj 70 % oseb v postopku vračanja otrok;
- Q. ker bo imelo zaprtje begunskega taborišča Dadab posledice za sosednje države, kot je Etiopija, v kateri je trenutno približno 245 000 somalijskih beguncev, in bo morda prispevalo k novemu pritoku beguncev; ker to stanje kaže, da so vprašanja, povezana z begunci, upravljanjem meja in stabilnostjo, medsebojno povezana, in poudarja potrebo po okrepljenem regionalnem sodelovanju za obravnavanje teh vprašanj, zlasti ob upoštevanju odločitve o zaprtju begunskega taborišča Dadab;
- R. ker je za številne begunce, zlasti tiste s podeželja, možnost vrnitve pogojena z njihovo sposobnostjo povrnitve lastništva za svoja zemljišča v državi, kjer je sistem zemljiške posesti pomanjkljiv, prisilne izselitve pa pogoste;
- S. ker je gostiteljska skupnost širše regije Dadaba izkazala veliko humanitarnost, velikodušnost in strpnost do prisotnosti taborišča, vendar se srečuje z velikimi gospodarskimi, razvojnimi in okoljskimi izzivi;
- T. ker dolgotrajna narava razmer v Dadabu in ustavitve programa pomenita, da so donatorji preusmerili svojo pozornost na druge konflikte in zmanjšali svoje izdatke, kar pomeni, da se begunci v begunskem taborišču spopadajo s številnimi izzivi, vključno z zmanjševanjem obrokov hrane in omejenim dostopom do medicinskih potrebščin, pa tudi z izzivi na področju izobraževanja in učenja spretnosti, zlasti za mlade;
- U. ker imajo zlasti podnebne spremembe uničujoče posledice za pastirski, nomadski način življenja, ki predstavlja vir preživetja velikega števila ljudi v regiji, ki se spopadajo tudi z vse večjimi grožnjami, ki jih prinašajo suša, bolezni, vojne in zmanjševanje števila

glav živine ter druge težave; ker to stanje zahteva, da se pri kakršni koli regionalni rešitvi glede azila posebna pozornost nameni pastirski skupnosti;

- V. ker se morajo države v regiji trenutno spopadati z najhujšo sušo v zadnjih 60 letih, ki je povzročila krizo zaradi pomanjkanja hrane v Etiopiji, Keniji, Somaliji in Jemnu, kar bi lahko povzročilo vsesplošno lakoto;
- W. ker je EU za obdobje 2014–2020 iz Evropskega razvojnega sklada (ERS) dodelila 286 milijonov EUR, predvsem za izvajanje „dogovora“ ter izgradnjo države in utrjevanje miru, prehransko varnost, odpornost in izobraževanje; ker je bil 12. novembra 2015 na vrhu v Valeti podpisan nujni skrbniški sklad Evropske unije za Afriko (EUTF), da bi se odpravili temeljni vzroki destabilizacije, prisilne razselitve in nedovoljenih migracij s spodbujanjem odpornosti, gospodarskih priložnosti, enakih možnosti, varnosti in razvoja; ker se EU odziva na osnovne življenjsko pomembne potrebe beguncev v kenijskih begunskih taboriščih; ker je EU zavezana tudi podpora misije Afriške unije v Somaliji (AMISOM) prek mirovne pomoči za Afriko, in sicer z znatnimi finančnimi sredstvi za zagotavljanje varnosti in zmanjševanje grožnje, ki jo predstavljajo Al Šabab in druge oborožene opozicijske skupine;
- X. ker po odredbi predsednika ZDA Trumpa z dne 27. januarja 2017 približno 3 000 beguncev, ki naj bi bili leta 2017 iz Kenije, večinoma iz Dadaba, preseljeni v ZDA, ki so jih uradniki ZDA in Združenih narodov večinoma že natančno varnostno preverili in ki so na odobritev preselitve čakali tudi 10 let, čaka negotova prihodnost;
- Y. ker so prizadevanja EU za preselitev omejena, zlasti v primerjavi z državami, ki niso članice EU, kot sta Avstralija in Kanada, in nikakor ne dosegajo tistega, kar UNHCR šteje za potrebno, da se zagotovi pravična porazdelitev beguncev po svetu;
- Z. ker je globalni akcijski načrt za Nairobi, ki je bil sprejet 25. marca 2017 na vrhu IGAD, poudaril sušo in oborožene spopade, zlasti kot razloge za razselitev ljudi v regiji;
- AA. ker je bila po napotitvi misije EU za ocenjevanje volitev v Kenijo misija EU za opazovanje volitev priporočena kot koristna in učinkovita za splošne volitve avgusta 2017;
 - 1. želi pohvaliti Kenijo in lokalno regijo Dadab za njuno vlogo pri omogočanju bivanja doslej največjega števila beguncev v tako dolgem obdobju; poudarja pa, da so sedanje razmere v regiji nevzdržne ter zahtevajo učinkovit in usklajen odziv vlad v regiji in mednarodne skupnosti kot celote, vključno z EU, da bi zagotovili trajnostno rešitev za vprašanje somalijskih beguncev, poleg prizadevanj za krepitev varnosti in vzpostavitev dolgoročnega socialno-ekonomskega razvoja v regiji;
 - 2. je seznanjen z izjavo z vrha v Nairobiju o trajnih rešitvah za somalijske begunce in reintegracijo oseb v postopku vračanja v Somaliji; pozdravlja zavezo za uveljavitev celovitega regionalnega pristopa, ob ohranjanju zaščite in spodbujanju samozadostnosti v državah azila s podporo mednarodne skupnosti in v skladu z mednarodno delitvijo odgovornosti, kot je opisana v celostnem okviru za odzivanje na begunsko krizo (CRRF) izjave iz New Yorka;
 - 3. obžaluje zelo majhno vlogo držav članic EU, kar zadeva prizadevanja za preselitev

beguncev iz Dadaba, in poziva EU, naj prevzame odgovornost za zagotavljanje pravične porazdelitve bremen;

4. poudarja, da se begunci v primeru nadaljevanja nestabilnosti v širši regiji in ponovnega tveganja lakote begunci ne bodo mogli vrniti domov, kar pomeni, da bo morala EU na žalost še vedno osredotočati sredstva na takojšnja humanitarna prizadevanja v regiji in na celovito obravnavanje dolgoročnega razvoja; zato poziva EU, naj podvoji svoja prizadevanja za sodelovanje v regiji in prevzame posredniško vlogo v njej, da bi rešili osnovne gospodarske, politične, okoljske in varnostne težave, ki so temeljni vzroki skrajne revščine, kriminalne dejavnosti, radikalizacije in terorizma, nazadnje pa povzročajo begunske razmere;
5. poudarja, da bo za zagotovitev nadaljnje zaščite 260 000 somalijskih beguncev potreben regionalni odziv; opozarja, da je za trajnostno reintegracijo oseb v postopku vračanja potreben celovit pristop, ki temelji na skupnosti, da bi se izboljšala sposobnost sprejemanja in olajšal dostop do storitev za osebe v postopku vračanja, notranje razseljene osebe in lokalne skupnosti v Somaliji;
6. pozdravlja sprejetje globalnega in regionalnega akcijskega načrta za Nairobi, ki predvideva postopno zapiranje taborišč, da bi beguncem omogočili dostop do delovnih mest in storitev v državi gostiteljici ter prosto gibanje; vendar obžaluje pomanjkanje konkretnih ukrepov za Dadab; podpira ustanovitev regionalnega sklada za donatorje;
7. meni, da bi moralo biti vračanje glede na sedanje razmere s stalnimi varnostnimi težavami v Somaliji in velikim tveganjem lakote v vsakem primeru prostovoljno; poziva k večji delitvi odgovornosti v zvezi s sprejemanjem beguncev in k oblikovanju dodatnih metod za pomoč beguncem pri vstopu v tretje države, vključno z EU;
8. ponovno poudarja svojo podporo nujnemu skrbniškemu skladu Evropske unije za Afriko pri reševanju temeljnih vzrokov nedovoljenih migracij in razseljevanja oseb v regiji vzhodne Afrike; zahteva, da države članice spoštujejo svoje zaveze skladu; vendar poziva Komisijo, naj pospeši prizadevanja za posvetovanje z akterji v regiji, vključno z lokalnim prebivalstvom, regionalno vlado in nevladnimi organizacijami, da bi se osredotočili na lokalno opredeljene težave in potrebe ter spodbujali privlačno okolje in povečali zmogljivost za vračanje beguncev v matične države; poudarja dejstvo, da je Dadab ustvaril približno 10 000 delovnih mest, ki so večinoma povezana s humanitarnimi dejavnostmi;
9. poudarja pomembnost pristopa, usmerjenega v ljudi in skupnost, pri uporabi sredstev nujnega skrbniškega sklada Evropske unije za Afriko za pomoč vračanju iz Dadaba ter vzpostavljanju ukrepov razvoja in odpornosti v regiji; je trdno prepričan, da se nujni skrbniški sklad Evropske unije za Afriko ne bi smel osredotočati ne le na gospodarski razvoj, ampak tudi na temeljne projekte v regiji, katerih poseben cilj je izboljšati kakovost, enakost in splošno dostopnost osnovnih storitev in usposabljanja za razvoj lokalne pristojnosti, pa tudi odzivati se na potrebe ranljivih skupnosti, tudi manjšin;
10. meni, da bi se moral nujni skrbniški sklad Evropske unije za Afriko bolj osredotočati na pospeševanje trajnostnega razvoja v regiji, in sicer s krepitvijo gospodarskih priložnosti in zaposlitvenih možnosti ter odpornosti; poziva k uporabi teh sredstev za pospeševanje trajnostnega razvoja in nadaljnjo širitev uporabe sončne energije kot vira energije, na

primer za črpanje čiste pitne vode, kar se je v preteklosti izkazalo za uspešen projekt v nekaterih delih begunskega taborišča Dadab;

11. želi pohvaliti somalijske organe za napredek, ki so ga dosegli v zadnjih mesecih, vključno z organizacijo volitev; vendar poudarja, da varnostne in socialno-ekonomske razmere v številnih delih Somalije še vedno predstavljajo zelo velik izziv za vračanje velikega števila beguncev; zato poziva EU in njene države članice, naj sodelujejo s somalijskimi organi, da bi se okrepila prizadevanja za vzpostavitev stabilnosti v državi pred začetkom množičnega vračanja;
12. poziva EU in mednarodne partnerje, naj izpolnijo svoje obveznosti do Somalije, in sicer s prizadevanji za vzpostavitev prehranske varnosti, da bi se preprečila grozeča lakota, spodbujanje varnosti in reševanja sporov v skupnosti, izboljšanje upravljanja javnih financ ter pomoč pri dokončanju presoje ustave, da bi se vzpostavila dolgoročna stabilnost;
13. poziva EU, naj zagotovi, da bo v programih premestitev v regiji posebna pozornost namenjena odgovornemu premeščanju ranljivih skupin oseb v varne regije, in da se spoštujejo pravice beguncev; poziva EU in mednarodne partnerje, naj pomagajo pri izgradnji infrastrukture v državi, tako da se bodo vračajoči se begunci lahko ponovno varno in trajno vključili v somalijsko družbo, brez groženj terorističnih skupin, kot je Al Šabab;
14. poudarja potrebo po boljšem upravljanju meja med Somalijo in njenimi sosednjimi državami, kjer domnevno delujejo mreže trgovcev z ljudmi in tihotapcev ljudi ter tihotapcev orožja, drog in drugega nezakonitega blaga, ki financirajo kriminalne in teroristične dejavnosti; pričakuje, da bo misija EU za usposabljanje v Somaliji tesno sodelovala z misijo AMISOM in somalijskimi oblastmi za izmenjavo dobrih praks izboljšane upravljanja meja z namenom prijettja trgovcev in tihotapcev;
15. priznava, da se regija brez izboljšane varnosti ne bo mogla razvijati; vendar močno poudarja, da je treba sredstva iz ERS in URP nameniti gospodarskemu, človeškemu in družbenemu razvoju v regiji, s posebnim poudarkom na razvojnih izzivih, opredeljenih v odločitvi o skrbniškem skladu; obsoja vsakršno uporabo sredstev ERS in uradne razvojne pomoči za upravljanje migracij in nadzor nad drugimi ukrepi brez razvojnih ciljev;
16. poudarja, da je treba okrepiti odpornost in spodbujati razvoj prizadetih gostiteljskih skupnosti v regiji Dadab v Keniji, pri čemer je treba paziti, da postopno zmanjševanje javnih storitev v, ki se zagotavljajo v kraju Dadab, in gospodarski šok, ki ga to lahko povzroči za prebivalstvo, ne vplivata negativno na življenjske pogoje; poudarja, da begunci v Dadabu močno obremenjuje okolje v regiji, kar vpliva na dostop lokalnega prebivalstva do naravnih virov; poudarja, da bi morala to težavo skupaj obravnavati kenijska vlada in nacionalni okvirni program EU za Kenijo, ter pričakuje, da bosta kenijska vlada in EU priznali posebne potrebe te občutljive regije;
17. je zelo zaskrbljen zaradi resnih posledic podnebnih sprememb za regijo, ki EU, njene države članice in mednarodno skupnost kot celoto jasno opozarjajo na potrebo po izvajanju določb Pariškega sporazuma, ob upoštevanju neposrednega vpliva, ki ga imajo taki ukrepi na vojno in lakoto v regiji;

18. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, kenijski vladi, guvernerju regije Garissa, predsedniku kenijskega parlamenta, somalijski vladi, predsedniku somalijskega parlamenta, IGAD, vladam držav članic IGAD, generalnemu sekretarju Združenih narodov in visokemu komisarju Združenih narodov za begunce.